

A hazai közhivatalok és intézmények megítélése a KKV Körkép felvételeinek eredményei alapján

Elemzésünkben azt vizsgáljuk, hogy hogyan vélekednek a hazai kis- és középvállalkozások tulajdonosai, illetve vezetői néhány közhivatal és intézmény hatékonyságáról, szolgáltatásaik minőségéről. Az elemzés a GVI KKV Körkép kutatásának négy hullámán (2010. október, 2014. július, 2015. július, 2016. január) alapul, 1207 válaszadó intézmény értékelését vizsgáltuk.

Eredményeink szerint a Nemzeti Adó- és Vámhivatalt a válaszadók többsége (inkább) pozitívan értékeli. A többi intézménnyel összehasonlításban azt láthatjuk, hogy a válaszadók legnagyobb része a kórházakat ítéli meg (inkább) negatívan. Minden vizsgált időpontban nagyjából a válaszadók kétharmada vélte, hogy a kórházak működése (inkább) nem hatékony. A bíróságokról a válaszadók többsége (inkább) pozitív véleménnyel rendelkezik, csakúgy, mint a rendőrségről, amelynek megítélése javult 2010-hez képest. A kormány működését szintén (inkább) pozitívan ítélik meg a válaszadók, azonban 2010-hez képest csökkent az (inkább) pozitív véleménnyel rendelkezők aránya. A parlament esetében kevésbé kedvező képet találtunk: a válaszadók fele és háromötöde között mozgott az (inkább) pozitív véleménnyel rendelkezők aránya a vizsgált négy időpontban. 2010-hez képest 2016-ra pedig csökkent a parlamentet (inkább) hatékonynak tekintők aránya.

A válaszadók az intézmények hatékonyságára egy (legrosszabb) és öt (legjobb) közötti osztályzatot adhattak.¹ Az elemzés során az inkább negatív és a negatív (1-es és 2-es érték), illetve az inkább pozitív és pozitív (4-es és 5-ös érték) osztályzatokat együttesen kezeljük. A hármas osztályzatokat pedig együttesen mutatjuk azokkal, akik a nem tudom/nem válaszol opciót jelölték meg. A hármas osztályzat jelentése problematikus kérdés, mivel amellet, hogy jelentheti azt, hogy a válaszadó közepesre értékeli az adott intézmény hatékonyságát, utalhat arra is,

hogy a válaszadó nem tud dönteni vagy nem motivált a válaszadásra.² Ezt a nehézséget kikerülendő döntöttünk a hármas értéket és a nem tudom/nem válaszol opciót megjelölők válaszainak együttes kezelése mellett.

¹ Ön szerint a következő közhivatalok és intézmények, milyen minőségű szolgáltatást nyújtanak, mennyire hatékonyan látják el a feladatukat?

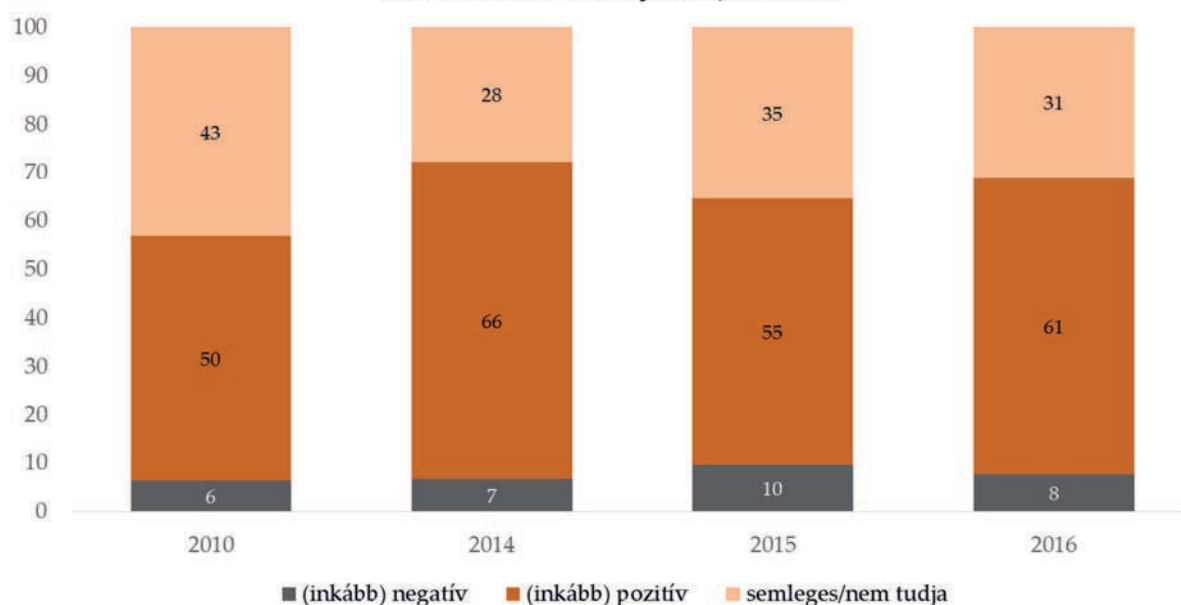
² Id. pl. Krosnick, Jon A. – Stanley Presser (2009): Question and Questionnaire Design. James D. Wright and Peter V. Marsden (szerk.) *Handbook of Survey Research* (2nd Edition). Elsevier: San Diego.

A közhivatalok és intézmények megítélése

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal (2010-re az APEH és a Vámhivatal eredményének átlagát közöljük) esetében minden évben elérte az 50%-ot az (inkább) pozitív véleménnyel rendelkezők aránya (2010: 50%, 2014: 66%, 2015: 55%, 2016: 61%). A semleges véleménnyel rendelkezők aránya, illetve azok aránya, akik nem tudnak véleményt formálni

az intézmény hatékonyságáról 2010-ben még 43% volt, 2014 és 2016 között pedig 28%-35% között mozgott. Az (inkább) negatív véleménnyel rendelkezők aránya 2010 (5%) és 2015 között kis mértékben, de folyamatosan nőtt, így 2015-re elérte a 10%-ot, majd 2016-ra csekély mértékben csökkent arányuk (8%).

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal megítélése az összes válaszadó arányában, 2010. október-2016. január, százalék

Forrás: GVI

N₂₀₁₀=304, N₂₀₁₄=302, N₂₀₁₅=302, N₂₀₁₆=299

Ha csak az (inkább) pozitív és az (inkább) negatív véleménnyel rendelkező válaszadókat vizsgáljuk, akkor azok véleménye, akik (inkább) hatékonynak látják a Nemzeti Adó- és Vámhivatal megítélését minden évben 90% körül alakult (2010: 88%, 2014: 91%, 2016: 89%), kivételt jelent ez alól 2015, amikor 85%-ra csökkent az (inkább) pozitív véleménnyel rendelkezők aránya.

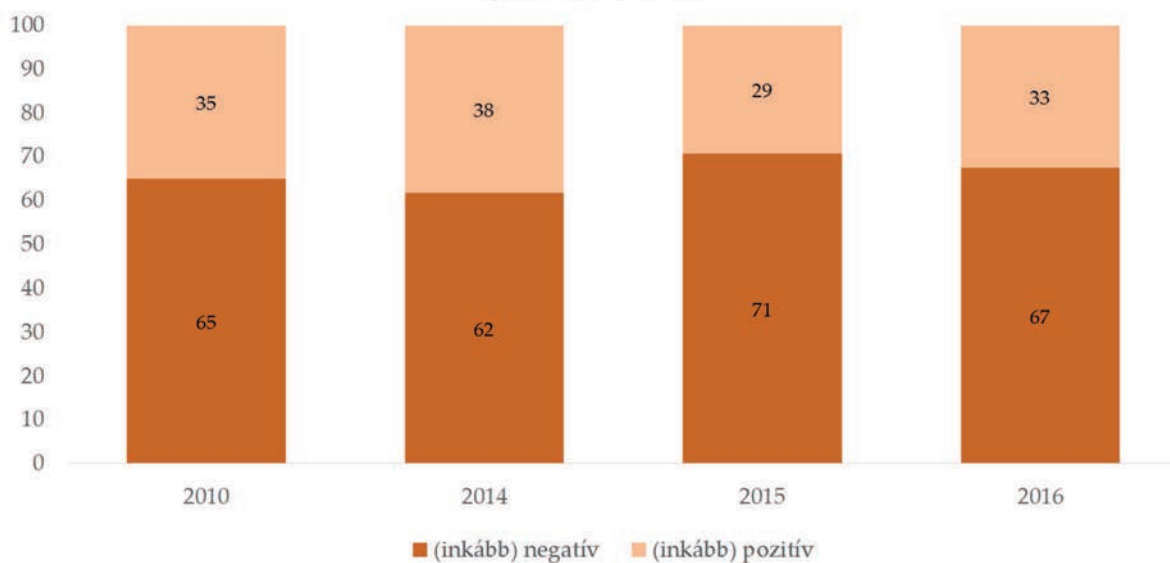
A kórházak hatékonyságának megítélése kapcsán is azt láthatjuk, hogy magas azok aránya, akik semleges véleménnyel rendelkeznek, vagy nem tudnak értékelést adni. A vizsgált négy időpontban az arányuk 49% és 58% között mozgott. Az (inkább) negatív véleményt megformálók aránya minden évben a válaszadók egyharmada (27%-31%) körüli volt. Az (inkább) pozitív

véleménnyel rendelkezők aránya 2014-ben volt a legmagasabb, amikor elérte a 20%-ot, 2015-ben pedig a legalacsonyabb, amikor mindössze 13% volt.

Az (inkább) pozitív és az (inkább) negatív véleményt megformálók körében azt láthatjuk, hogy mind a négy vizsgált

időpontban nagyon magas a kórházak hatékonyságát (inkább) negatívan értékelők aránya. Az (inkább) negatív véleménnyel rendelkezők aránya a legalacsonyabb 2014-ben volt, amikor a 62%-t érte el, a legmagasabb pedig 2015-ben, amikor 71%-ra emelkedett arányuk.

A kórházak megítélése az (inkább) negatív vagy (inkább) pozitív véleménnyel rendelkező válaszadók arányában, 2010. október-2016. január, százalék

Forrás: GVI

N₂₀₁₀=128, N₂₀₁₄=154, N₂₀₁₅=133, N₂₀₁₆=135

A bíróságok hatékonyságának megítélése kapcsán szintén nagyon magas azok aránya, akik nem tudtak véleményt formálni vagy semleges véleményt fogalmaztak meg. 2010-ben arányuk 64% volt, 2014-re lecsökkent 48%-ra, 2015-re ismét emelkedett, elérte a 62%-ot, majd 2016-ra csökkent arányuk, 44%-ra. Az összes válaszadó arányában az (inkább) pozitív véleménnyel rendelkezők aránya a vizsgált időszak elején volt a legalacsonyabb, csupán 21%, 2014-ben 38%, 2015-ben 26% volt, 2016-ra pedig jelentősen megnőtt: elérte a 46%-ot. Az (inkább) negatív véleménnyel rendelkezők aránya minden évben 10% körül

alakult, 2010-ben volt a legmagasabb (14%), a legalacsonyabb (10%) pedig 2016-ban volt.

Ha csupán az (inkább) pozitív és az (inkább) negatív véleményeket vizsgáljuk, akkor a fentiekhez hasonlóan azt láthatjuk, hogy a bíróságok megítélése jelentősen javult 2016-ra. Míg 2014-ben csupán a válaszadók 60%-a ítélte meg inkább pozitívan a bíróságokat, addig ez az arány 2016-ra elérte a 83%-ot.

A rendőrséget 2010-ben a válaszadók 31%-a, 2014-ben 57%-a, 2015-ben 38%-a, 2016-ban pedig 47%-a értékelte (inkább) pozitívan. A rendőrség esetében is magas azok aránya,

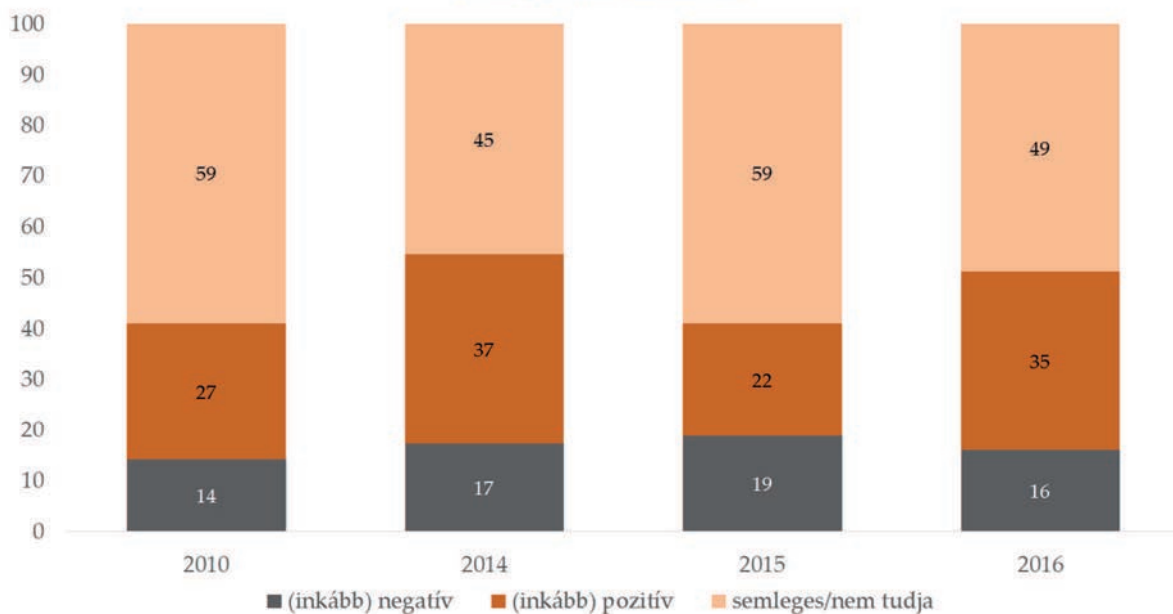
akik nem tudnak értékelést adni, vagy semlegesen ítélik meg a rendőrséget, arányuk 2010-ben volt a legmagasabb, amikor elérte az 57%-ot, 2014-ben pedig a legalacsonyabb, amikor 36% volt. A rendőrséget (inkább) negatívan megítélők aránya 2010-ben volt a legmagasabb (12%), 2014 óta pedig 10% alatti arányuk (6-8% közötti).

Az (inkább) pozitív vagy (inkább) negatív véleményt megformálók körében a döntő többség (2010: 73%, 2014: 89%, 2015: 87%, 2016: 85%) (inkább) hatékonynak tekinti a rendőrség működését minden vizsgált évben.

A kormány megítélése kapcsán szintén azt láthatjuk, hogy magas azok aránya, akik nem

tudtak értékelést adni vagy semleges véleménnyel rendelkeznek. Arányuk 2010-ben (59%) és 2015-ben (59%) 60% körül alakult, míg 2014-ben (45%) és 2016-ben (49%) megközelítette az 50%-ot. Az (inkább) pozitív véleménnyel rendelkezők aránya 2010-ben nagyjából a válaszadók negyedét (27%) tette ki, arányuk 2014-re jelentősen megemelkedett és elérte a 37%-ot, majd a 2015-ös év visszaesést hozott, csupán 22% ítélte meg pozitívan a kormány hatékonyságának működését, majd 2016-ban újból növekedés következett be, amikor a válaszadók több, mint egyharmada értékelte (inkább) pozitívan a kormányt. Az (inkább) negatív válaszok aránya az időszak elején volt a legalacsonyabb (14%) és 2015-ben a legmagasabb (19%).

A kormány megítélése az összes válaszadó arányában, 2010. október-2016. január, százalék

Forrás: GVI

N₂₀₁₀=304, N₂₀₁₄=302, N₂₀₁₅=302, N₂₀₁₆=299

Azok körében, akik inkább pozitív vagy inkább negatív véleményt nyilvánítottak ki, a döntő többség (inkább) pozitív véleménnyel rendelkezik a kormány működéséről minden vizsgált évben. Azonban megállapítható, hogy

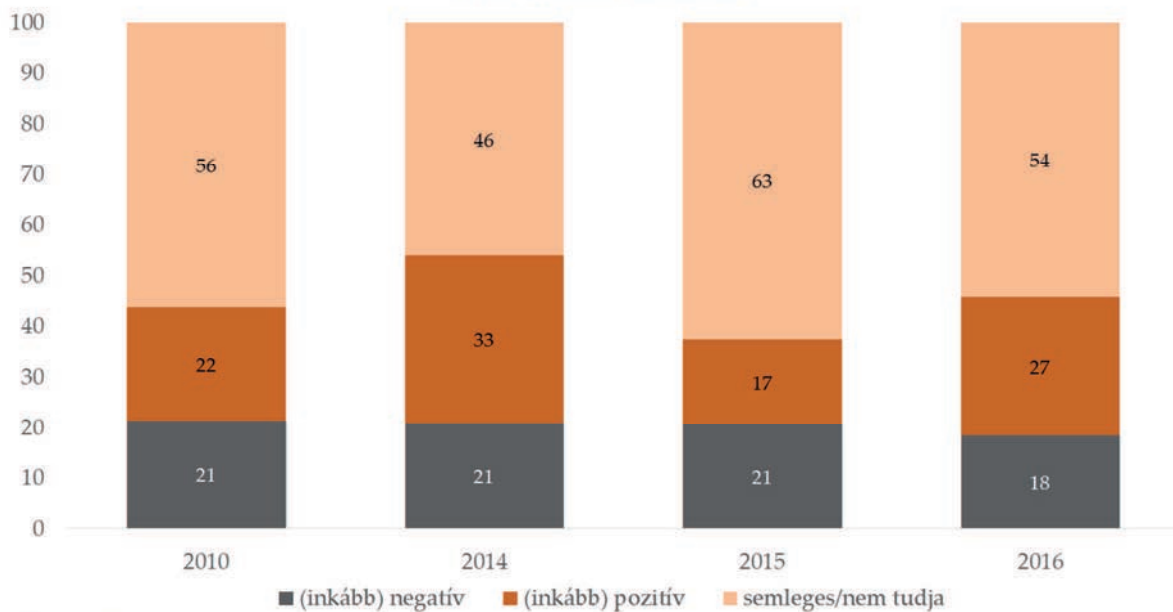
míg 2010-ben még 90% értékelte (inkább) pozitívan a kormányt, addig a későbbiekben ez az arány romlott: 2014-ben 81%, 2015-ben csupán 65%, 2016-ban pedig 79% rendelkezett

pozitív véleménnyel a kormány hatékonyságáról.

A parlament megítélése kapcsán szintén azt állapíthatjuk meg, hogy magas azok aránya, akik nem tudnak értékelést adni vagy semleges álláspontot képviselnek. Arányuk 2014 kivételével – amikor 46% volt – minden

évben meghaladta az 50%-ot (2010: 56%, 2015: 63%, 2016: 54%). Az (inkább) pozitív véleménnyel rendelkezők aránya egynegyed és egyharmad között alakult a vizsgált időszakban, az (inkább) negatív véleményt megfogalmazók aránya pedig minden vizsgált időpontban a válaszadók egyötödét (18%-21%) tette ki.

A parlament megítélése az összes válaszadó arányában, 2010. október-2016. január, százalék

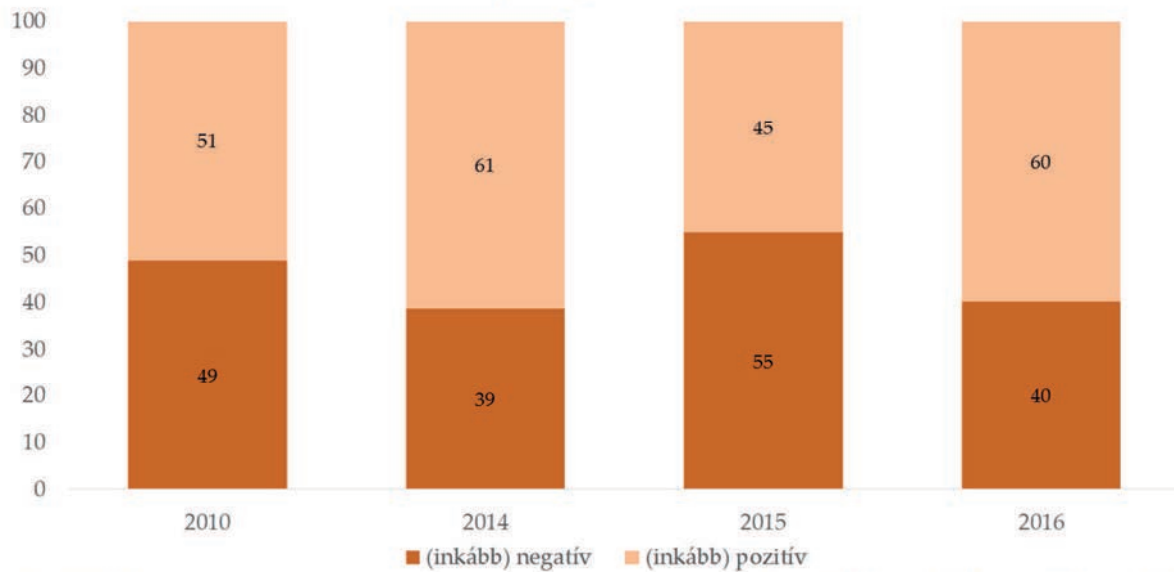
Forrás: GVI

N₂₀₁₀=304, N₂₀₁₄=302, N₂₀₁₅=302, N₂₀₁₆=299

Azon válaszadók körében, akik (inkább) pozitívan vagy (inkább) negatívan ítélték meg a parlamentet, azt állapíthatjuk meg, hogy minden vizsgált időpontban kis mértékben

magasabb volt azok aránya, akik (inkább) pozitív véleménnyel vannak a parlament működéséről.

**A parlament megítélése az (inkább) negatív vagy (inkább) pozitív
véleménnyel rendelkező válaszadók arányában, 2010. október-2016.
január, százalék**

Forrás: GVI

$N_{2010}=133, N_{2014}=163, N_{2015}=113, N_{2016}=137$

Lassú növekedés az eurózónában. Az Ifo, az Insee és az Istat közös előrejelzése az eurózóna gazdaságára

Az alábbiakban a német Ifo, a francia Insee és az olasz Istat intézetek közös, az eurózóna gazdaságának várható alakulásáról szóló előrejelzését foglaljuk össze. Az előrejelzés szerint 2016-ban az eurózóna folytatja lassú talpraállását. 2016 első három negyedében 0,4%-os gazdasági növekedés várható negyedévenként, melynek hajtóereje elsősorban a belső kereslet dinamikus bővülése lesz. A nyersanyagárak esésének következtében nő a háztartások vásárlóereje, ami erősíti a magánfogyasztást, míg a menekültek beáramlása, elsősorban Németországban várhatóan növeli az állami kiadások és transzferek mértékét. Az előrejelzés szerint a fogyasztói árindex 2016 második negyedében negatív marad, majd a harmadik negyedében várhatóan kis mértékben emelkedni fog. A felvázolt forgatókönyvhöz tartozó kulcsfontosságú, lefelé irányuló kockázatot jelent a fejlődő országok – különösen Kína – gyengülő kereslete, ami az export esését, és így a piaci bizonytalanság növekedését valamint az eurózóna vártnál gyengébb növekedését okozhatja.

Fellendülő ipari termelés

A legfrissebb vállalati felmérések szerint tovább folytatódik az eurózóna gazdaság tapasztalt mérsékelt (0,2%-os) növekedés után az ipari termelés az utolsó negyedében 0,4%-kal nőtt. 2016 első negyedében ez a tendencia folytatódik, az előző időszakhoz viszonyítva jelentős, 0,9%-os növekedés várható elsősorban az ipari termelés januárban tapasztalt kiugró bővülésének köszönhetően.

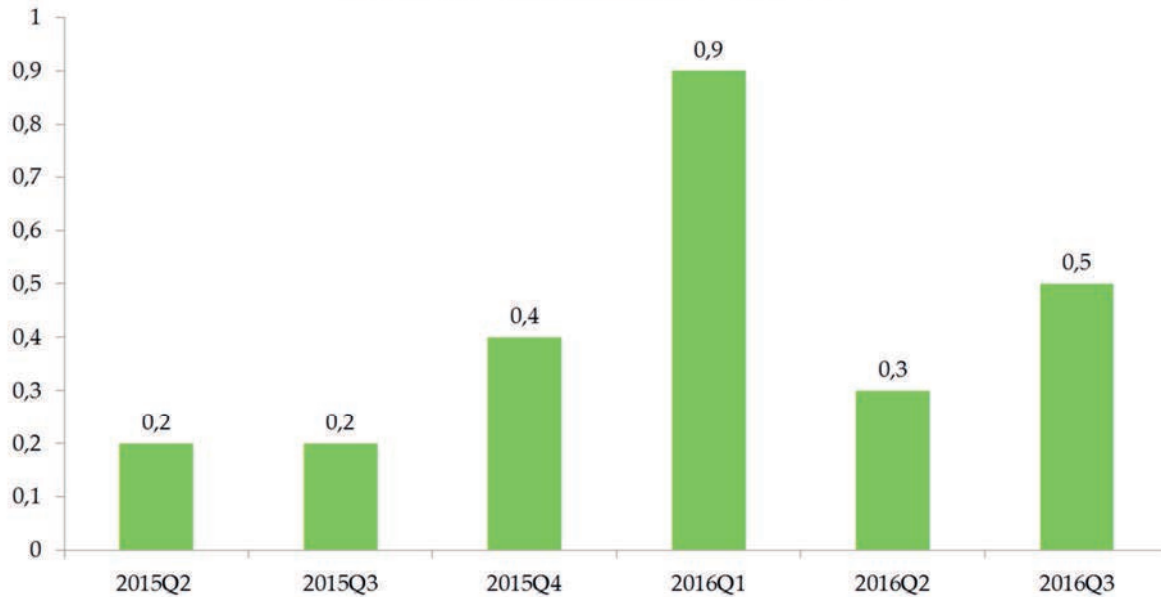
Az ipar üzleti klímája azonban kis mértékben romlott, a külső kereslet csökkenése – különösen Kína felől – pedig várhatóan csökkenti a fejlett országok exportját, így a

növekedés némiképp lassulni fog, 2016 második negyedében 0,3%-os, míg a harmadik negyedében várhatóan 0,5%-os lesz.

A GDP lassú növekedése

Az előrejelzések szerint az eurózóna gazdasági növekedésének lassú fellendülése 2015 utolsó időszakához hasonlóan folytatódik a következő negyedekben, amelyet elsősorban a belföldi kereslet javulása ösztönöz majd. Mindent egybevéve a térség GDP-je negyedévenként 0,4%-kal nő 2016 első három negyedében.

Az ipari termelés előrejelzés szerinti változása az előző negyedévhez képest (%), eurózána, 2015Q2-2016Q3

Forrás: Eurostat és Ifo-INSEE-ISAE-ISTAT előrejelzés

A GDP előrejelzés szerinti változása az előző negyedévhez képest (%), eurózána, 2015Q2-2016Q3

Forrás: Eurostat és Ifo-INSEE-ISAE-ISTAT előrejelzés

Míg 2015 utolsó negyedévében a lakossági fogyasztás bővülése lelassult, 2016-ban az előrejelzés negyedévenként 0,5%-os

növekedést vár, köszönhetően a háztartások rendelkezésre álló jövedelmének növekedésének, amelyet a foglalkoztatás

folyamatban lévő javulása és a közelmúltbeli olajárcsökkenés tesz lehetővé. A 2015 óta fennálló menekültáradat hatásaként, különösen Németországban, a kormányzati

kiadások növekedése várható a fogyasztás és a transzferek körében, ami szintén az eurózónán belüli belső kereslet bővülésének irányába hat.

A fogyasztás előrejelzés szerinti változása az előző negyedévhez képest (%), eurózóna, 2015Q2-2016Q3

Forrás: Eurostat és Ifo-INSEE-ISAE-ISTAT előrejelzés

A befektetések növekedése az előrejelzés szerint szintén hozzájárul az erősödő belső kereslethez. Az Európai Központi Bank monetáris politikájának hatására a kamatlábak várhatóan alacsony szinten maradnak, ami a fennálló vállalati hitelek bővülésének kedvezhet az előre jelzett időszakban. Az elemzők tehát azt várják, hogy a következő három negyedévben a befektetések tovább növekednek (+0,5%, +0,6% és +0,7%).

Az olajár-csökkenés és a kapacitáskihasználtság bővülése az eszközberuházások dinamikus növekedését

eredményezheti a következő negyedévekben, annak ellenére, hogy a vállalati felmérések a termelés és a megrendelések várt mértékének enyhe visszaesését jelzik az első negyedévre vonatkozóan.

A gazdasági növekedés gátja elsősorban a fő kereskedelmi partnerek gazdasági aktivitásának visszaesése, ebből adódóan pedig a nettó export csökkenése lehet 2016 első félévében. Az euró értékvesztésének pozitív hatásai szintén enyhülnek, ami a belső kereslet bővülésével párhuzamosan az import növekedéséhez vezethet.

A beruházások előrejelzés szerinti változása az előző negyedévhez képest (%), eurózóna, 2015Q2-2016Q3

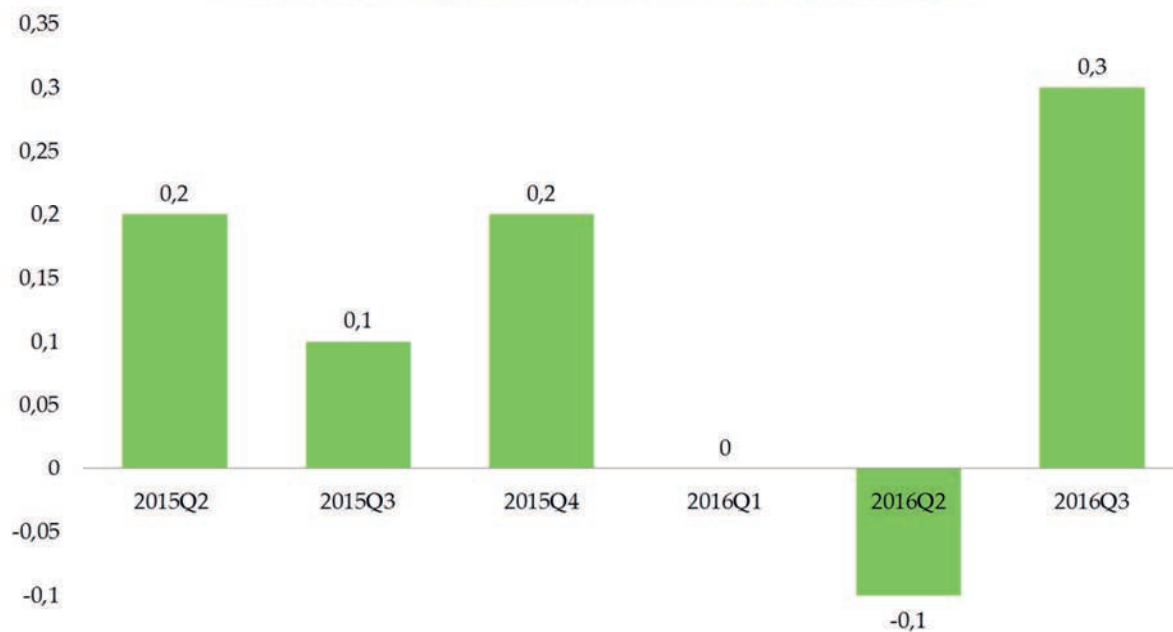

Forrás: Eurostat és Ifo-INSEE-ISAE-ISTAT előrejelzés

Az infláció csak kis mértékben emelkedik

2015 eleje óta az inflációs ráta az eurozónában alacsony szinten, -0,2% és +0,3% között mozgott köszönhetően elsősorban az olajár visszaesésének. A fogyasztói árindex várhatóan hasonló szinten marad a 2016-os évben is, a második negyedévben az

előrejelzés szerint negatív, -0,1%-os lesz, majd a harmadik negyedévben enyhe növekedés, +0,3%-os szint várható, feltételezve, hogy az olaj hordónkénti ára 40 dolláron stabilizálódik, illetve az euró/dollár árfolyam 1,12 körül fog ingadozni a becsült időszakban.

Infláció (%) előrejelzés szerint, eurózóna, 2015Q2-2016Q3

Forrás: Eurostat és Ifo-INSEE-ISAE-ISAT előrejelzés

Forrás: Eurozone Economic Outlook. 2016. április 12.

<https://www.cesifo-group.de/ifoHome/facts/Forecasts/Euro-zone-Economic-Outlook/Archive/2016/eoo-20160412.html>

Nemzetközi tendenciák

A termelési, fogyasztási és foglalkoztatási helyzet alakulása egyes, nemzetközileg fontos gazdaságokban, összehasonlítva a szakértői várakozásokkal és a megelőző időszakokkal

		Vonatkozási időszak	Tényadat	Várakozások	Előző időszak
Németország	Munkanélküliség változása (ezer fő)	(Apr)	-16	4	-3
	Feldolgozóipari beszerzési menedzserindex	(Apr)	51,9	51,0	50,7
	IFO üzleti bizalmi index ¹	(Apr)	106,6	107,0	106,7
Franciaország	INSEE üzleti bizalmi index ²	(Apr)	101	101	101
USA	Munkanélküliségi ráta	(Mar)	5,0%	4,9%	4,9%
	CB fogyasztói bizalmi index	(Apr)	94,2	96,0	96,1
	Feldolgozóipari beszerzési menedzserindex	(Apr)		51,4	51,8
Kína	Feldolgozóipari beszerzési menedzserindex	(Apr)	50,1	50,4	50,2

¹ <https://www.cesifo-group.de/ifoHome/facts/Survey-Results/Business-Climate/>

² <http://www.insee.fr/en/themes/indicateur.asp?id=105>

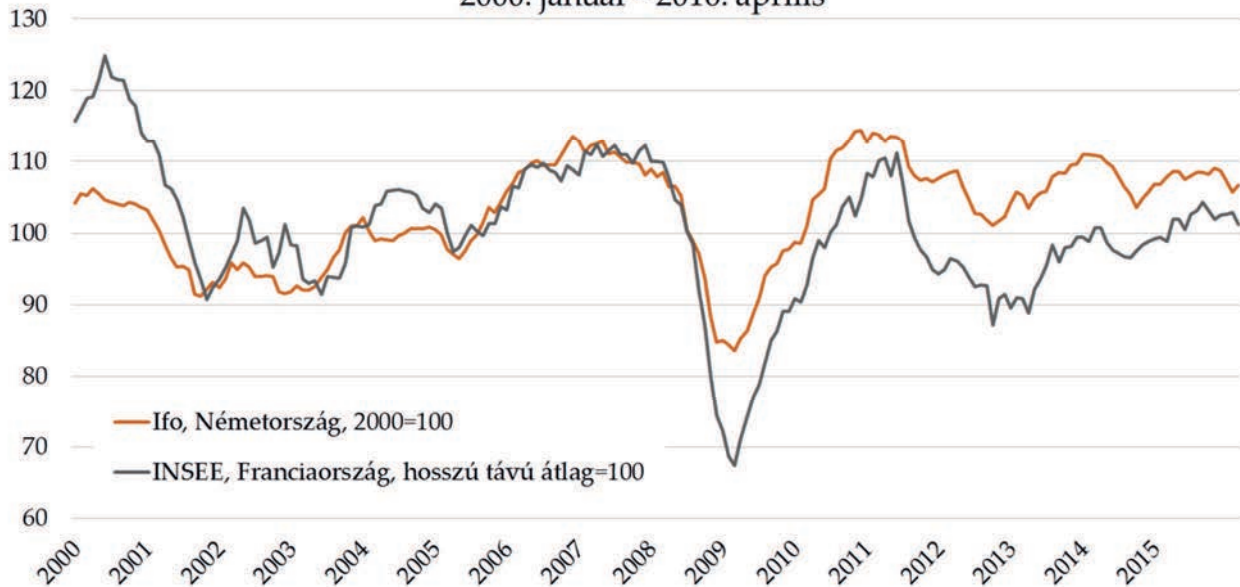
A többi adat forrása: <http://worldeconomiccalendar.com>

Az előzetes várakozásokhoz képest Németországban jelentősen csökkent a munkanélküliek száma, valamint nőtt a feldolgozóipari menedzserindex értéke. Az IFO üzleti bizalmi indexe viszont némileg elmaradt az előzetes várakozásuktól valamint az előző időszak értékétől. A franciaországi üzleti bizalmi index ezzel szemben az előrejelzéseknek megfelelően alakult. Az Egyesült Államokban kis mértékben nőtt a munkanélküliek aránya, illetve az előzetes feltételezéseknél alacsonyabb értéket ért el a CB fogyasztói bizalmi indexe is. A kínai beszerzési menedzserindex szintén a vártnál alacsonyabb értéket ért el.

Üzleti bizalmi indexek alakulása hosszú távon

Az üzleti bizalom megítélése Németországban és Franciaországban, az Ifo és az INSEE vállalati konjunktúra-felmérései alapján,

2000. január - 2016. április

Forrás: www.cesifo.de, www.insee.fr

Kapcsolat

Cím: MKIK GVI

1034 Budapest, Bécsi út 120.

Tel: 235-05-84

Fax: 235-07-13

e-mail: gvi@gvi.hu

Internet: <http://www.gvi.hu>

Készítette:

Nábelek Fruzsina, elemző, MKIK GVI

Nyíró Zsanna, elemző, MKIK GVI

Makó Ágnes, vezető elemző, MKIK GVI

Kompaktor Emília

Kutatásvezető:

Tóth István János, tudományos főmunkatárs, MTA KRTK KTI,

ügyvezető, MKIK GVI

e-mail: tothij@econ.core.hu

Publikáció esetén kérjük, hogy elemzésünkre az alábbiak szerint hivatkozzon:

MKIK GVI: Gazdasági Havi Tájékoztató,

2016. április, Budapest,

2016-04-30